

Snabba fakta om Haparanda Sandskär Fågelstation

Verksamheten vid Haparanda Sandskär Fågelstation Stationen drivs av Norrbottens Ornitologiska Förening (NOF) genom Sandskärsgruppen. Stationen är normalt bemannad från mitten av juli till mitten av oktober. Verksamheten drivs ideellt och består framför allt av:

- ringmärkning av rastande vadare och tättingar
- ringmärkning av boungar på omgivande öar och skär
- sträckfågelstudier
- inventeringar

Ringmärkning

Mer än 150 000 fåglar av 149 arter har märkts på fågelstationen sedan starten 1981. Vanligaste märkarten är lövsångare, sedan följer gråsiska, sävsparv och bergfink. Fångsten sker med så kallade slöjnet. Dessutom används Ottenbyburar för vadarfångst. Märkningen sker vanligen mellan 05 och 11. En ringmärkarbod nära Vanhahamina (gamla hamnen) på Sydön underlättar arbetet. Huvuddelen av all ringmärkning sker idag på Sydön. Ringmärkarplatsen ligger mindre än 700 m ifrån bostadshuset i Kumpula.

Mer om arbetet vid fågelstationen

Ringmärkning är Haparanda Sandskärs fågelstations huvudsakliga metod för att studera fågellivet med betoning på flyttningsvägar och flyttbeteende. Redan 1963 gjordes de första provmärkningarna på Sandskär för att undersöka öns potential som standardiserad märkplats. Resultatet från det första året var klart positivt, men ändå tog det nästan tjugo år innan verksamheten drog igång på allvar.

Av dessa leder **lövsångaren** stort, följd av **gråsiska** samt **sävsparv** och **bergfink** med. Förutom dessa ringmärks även **ängspioplärka**, **grönsiska** och **talgoxe** i stora mängder.

Att det är fjällarter som dominerar förvånar väl knappast eftersom fåglar gärna använder havsstränder som hjälp vid orientering och de omgivande områdena med undantag för de havsnära markerna består av fjäll eller fjällnära taiga.

Enligt standardiseringen sker märkningen under höstsäsongen mellan mitten av juli och mitten av oktober. Tiden är 05.00-11.00 men from 1 september 06.00 -12.0. Tidigare skedde även fångst på våren, men för detta krävs att personalen kan stanna under hela perioden. Ett gäng som kan tänka sig att ligga en längre stund får gärna ta sig an att driva stationen även under våren.

Märkningen sker under hela perioden med slöjnet samt en näthiss med fyra nät. Förutom detta används också vadarburar under perioden juli - augusti. I början av juli sker dessutom inventering av småöarna i nationalparkens utmarker, där häckframgång undersöks och boungar förses med en ring.

Det bästa med Haparanda Sandskär fågelstationstation är att den väcker intresse hos såväl kryssare som forskningsintresserade. Mycket lite forskning har gjorts i norra Sverige om man jämför med de södra delarna, här finns alltså mycket att göra.

Anledningen till kryssarnas intresse är de östliga rariteterna, så mycket längre österut än så här kommer man inte i Sverige.

Mer om Haparanda Sandskär

Högt upp i Bottenviken mot den finska gränsen är en liten ögrupp belägen som 1995 avsattes som Nationalpark med Haparanda Sandskär som huvudö. En gång i tiden fanns här flera fiskelägen och så mycket som 300 personer bodde på ön från islossningen till den 25 juli för att fiska lax och strömming. Nu är befolkningen betydligt glesare, fågelstationens personal, ett antal stugägare samt enstaka fiskare och turister. Den totala arealen av parken är 6 000 hektar varav 770 hektar land och resten öppet hav. Huvudöns areal är 400 hektar. Den är ungefär 5 km från norr till söder och 3 km från öster till väster. Ön är uppbyggd av sand och har stigit ur havet i takt med landhöjningen. Landhöjningen pågår alltså och är ungefär 1 cm per år. Den äldsta delen av Sandskär är från 600-talet och hela nordrevet låg under vatten ännu för 200 år sedan. Med tiden har vegetationen fått fäste och den stora biodiversitet som råder är anledningen som gör Sandskär till en så intressant och omväxlande fågellokal. Det är dock inte bara fåglarna som gör att ön är värd att besöka. Runt ön kan man se **vikarsäl** som är en endemisk sälart för Bottenviken och på ön ses ofta under somrarna **älg**, **rödräv** och **småvessla** för att nämna några. För den som är intresserad av flora finns några riktiga rariteter, tex. **ryssnarv** och **småsvalting**.

Ön är också mycket vacker och drabbas ofta under sommaren av en konstant sol då allt det dåliga vädret fastnar i inlandet. Av den anledningen kommer det ofta ut en hel del badgäster under sommaren för att ta några dagars semester, sola och bada längs de enorma sandstränderna. Att ön har en god potential för fiske behöver väl knappast nämnas. Folk har fiskat här under hundratal år.